

ONDERWERP Poliovirus in riool bij Utrecht Science Park Bilthoven
DATUM 04-01-2023
DOCUMENTNUMMER UTSP-255965938-5300
VAN Han de Haas
AAN Leden van Provinciale Staten
TELEFOONNUMMER +31618520077
TEAM MIL

Op 28 november 2022 is door de Stichting Antonie van Leeuwenhoek-terrein (St. AL-t) melding gemaakt van een ongewoon voorval betreffende de vondst van poliovirus in het riool bij Utrecht Science Park Bilthoven (USP-B). St. AL-t is de overkoepelende vergunninghouder voor de milieuvergunning waar meerdere bedrijven op het USP-B onder opereren. De melding is aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) gedaan. De ODNZKG voert in opdracht van de provincie Utrecht (Bevoegd gezag) de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving uit bij activiteiten die vallen onder het Besluit risico zware ongevallen (Brzo). Op basis van de melding is door ODNZKG het onderzoek gestart naar de poliobesmetting in relatie tot de individuele bedrijven die onder de koepelvergunning vallen. Onderstaand wordt op chronologische wijze de problematiek van de melding van het poliovirus in het rioolstelsel geschetst, inclusief het handelen door en namens de provincie Utrecht.

Bij een reguliere, drie wekelijkse, bemonstering is op 15 november 2022 een infectieus levend poliovirus aangetroffen in het afvalwater van de bedrijfsriolering bij Utrecht Science Park Bilthoven (USP-B). Naar aanleiding van de vondst van het poliovirus heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) conform procedures van de World Health Organisation (WHO) uitvraag gedaan naar de 4 laboratoria die op het terrein van USP-B werken met poliovirus. Van de gevonden virusstam werken alleen de laboratoria van Bilthoven Biologicals (BBio) en RIVM met dit virus (WPV3/Saukett G stam).

Op 7 december 2022 is aan de IGJ gemeld dat er bij een medewerker van BBio een besmetting met poliovirus is geconstateerd. Deze melding heeft de provincie op 8 december via de ODNZKG ontvangen. Het type poliovirus waarmee de medewerker is besmet is het wildtype 3 poliovirus (WPV3). De positief geteste medewerker is in isolatie geplaatst ook al is deze niet ziek. Isolatie vindt plaats op een speciaal daarvoor ingerichte woning op het terrein van USP-B. De medewerker mag uit isolatie zodra drie achtereenvolgende fecesmonsters negatief getest zijn. Door de GGD-regio Utrecht wordt verder een contactonderzoek uitgevoerd. Dit contactonderzoek loopt nog en heeft vooralsnog geen besmettingen van andere personen aan het licht gebracht.

Op 9 december 2022 heeft er mede op verzoek van de provincie Utrecht een overleg plaatsgevonden met de vergunninghouder St AL-t. De ODNZKG heeft in opdracht van de provincie haar zorgen geuit over het incident en aangekondigd een onderzoek te zullen starten. Door St. AL-t is in het verlengde hiervan gemeld dat Bbio, de producent van de poliovaccins, op eigen initiatief en per direct alle activiteiten met het poliovirus heeft stilgelegd. De ODNZKG en St. AL-t zijn vervolgens overeengekomen dat eerst de oorzaak van de besmetting wordt achterhaald en dat passende maatregelen worden genomen om de kans op herhaling te voorkomen, alvorens de productie te hervatten. St. AL-t gaat hiervoor de te nemen maatregelen voor beoordeling overleggen aan de ODNZKG. Bij een positieve beoordeling kan het bedrijf BBio, als onderdeel van de koepelvergunning van St.AL-t, haar activiteiten hervatten.

Op bestuurlijk niveau heeft waarnemend portefeuillehouder VTH, Commissaris Oosters op 9 december 2022 burgemeester Potters van de gemeente De Bilt, over de uitkomsten van het overleg geïnformeerd. Ook heeft Commissaris Oosters de Minister van VWS, de heer Kuipers gesproken over de uitkomst van het overleg. Door de

Minister is aangegeven dat hij de handelwijze van de provincie steunt, zijnde het staken van alle activiteiten die direct gerelateerd zijn aan de poliovaccinproductie.

Op 21 december 2022 heeft er een voorgangsoverleg plaatsgevonden tussen de St AL-t, BBio, IGJ, GGD-regio Utrecht en de ODNZKG. Door de St AL-t en BBio zijn de eerste resultaten van onderzoek naar de poliobesmetting gepresenteerd. Op basis van dit voorlopige onderzoek bestaat bij de laboratoria de sterke indruk dat de besmetting is veroorzaakt door menselijk handelen, zijnde het niet goed naleven van protocollen dan wel dat protocollen niet toereikend zijn. Een technische oorzaak wordt door St AL-t en BBio als zeer onwaarschijnlijk ingeschat. Verder is in het overleg van 21 december 2022 bevestigd dat St AL-t, het resultaat van het volledige onderzoek inclusief de hieruit af te leiden verbeterplannen uiterlijk 12 januari 2023 aanlevert. Het onderzoek en verbeterplan worden vervolgens door ODNZKG beoordeeld. Hierbij zal advies worden ingewonnen bij IGJ en de GGD.

Vooralsnog heeft BBio de productie van poliovaccins stilgelegd tot 6 februari 2023. BBio heeft hierbij aan ODNZKG gemeld dat er voor dit tijdvak geen beschikbaarheidsproblemen met vaccins worden voorzien.